

Izhaja razen nedelj in praznikov vsak dan ob 10. uri dopoldne.

Uredništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6/I., Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in podpisati, sicer se jih ne priobči. Rokopise se ne vrača.

Oglaš: Prostor 1 mm x 55 mm po K 1'50. Uradni razglaš, poslano ter notice isti prostor K 2'. Pri večjem naročilu popust.

NAPREJ

Glasilo jugoslov. socijalno-demokratske stranke.

Telefonska št. 312.

Naročnina: Po pošti ali z dostavljanjem na dom za celo leto K 240, za pol leta K 120, za četrt leto K 60, za mesec K 20. Za Nemčijo celo leto K 312, za ostalo tujino in Amerika K 360.

Reklamacije za list so poštne proste.

Upravništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6/I., Učiteljska tiskarna.

Iz parlamenta.

Debata o delavskih organizacijah.

V 22. redni seji ustavotvorne skupščine je odgovarjal minister za socijalno politiko dr. Kukovec na interpelacijo posl. Pavlovića zaradi razpusta delavskih organizacij. Odgovor gospoda ministra je bil tak, da ne more zadovoljiti nobenega delavca in jasno razkriva tajne želje vladodržcev v državi po popolni politični brezpravnosti organizirane delavstva.

Vsak, kdor le nekoliko pozna namen delavskih organizacij, prav dobro ve, da organizirano delavstvo ne more doseči izboljšanja svojega položaja samo potom strokovnih organizacij, ampak da si mora pridobiti tudi znaten del politične moči in političnega vpliva, ako hoče uveljaviti svoja načela. Brez politične moči so tudi strokovne organizacije mrtve in ne morejo delovati s tistim uspehom, kakor delajo, če jih podpira tudi politična moč. Sklicevanje na Anglijo in na angleške delavce ne pomaga nič, ker na Angleškem vlada druga razmera, pri nas pa zopet druga in položaj pri nas je tak, da mora voditi gospodarska in politična organizacija roko v roki, ako hoče živeti in koristiti delavstvu. Pri nas se delavski spori ne rešujejo le s štrajki, mezdne zahteve se ne uravnavajo samo v komisijah, ampak mi smatramo, da ima tudi država kot taka svoje socijalne naloge, in delavstvo ima svojo pravico zahtevati, da se sliši njegova beseda tudi v parlamentu, kjer se take stvari razpravljajo in odločujejo. Če pa hoče delavstvo nastopati tako, kakor zahtevajo delavski interesi, potem mora imeti tudi možnost do politične izobrazbe in šole, katero mu da lahko le njegova politična organizacija. Ločitev strokovnih delavskih organizacij od političnih je sicer mogoča in je tudi izvedena, že zaradi delitve dela, ni pa mogoč obstoj druge brez druge. Če pa vlada s svoje strani trdi, da so strokovne organizacije samo pesek v oči in da ne uganjajo drugega kakor politiko, potem je to čisto navadno podtikanje, katero odločno odklanjamo.

Beograd, 23. apr. Današnja sejo ustavotvorne skupščine odprl predsednik dr. Ribar ob 9.45. Po raznih formalnostih in vprašanjih je prešla skupščina na dnevni red: načelna debata o ustavi.

Trumbić o stališču poslancev HRSS.

Besedo dobi poslanec dr. Trumbić. Prosi, naj se mu ne zameri, ako reče, da se niso izvršile zadostne priprave za tako važno vprašanje, kakor je ustava. Prvi dve leti se je storilo zelo malo, tudi se niti ne ve, kaj se je dosedaj storilo v ustavnem odseku, dasiravno se predsednik trudi, da poroča časopisju. (Ugovori: Vsak poslanec je lahko prisostvoval sejam). To ni dosti. V Srbiji se je dolgo vodila borba za ustavo in je končala k zmago naroda. Ko je prišla dinastija »osvoboditeljica«, je ta borba prenehala. Sedaj se mora ustavno vprašanje rešiti definitivno. Upal je, da se bo ustava sprejela z navdušenjem, vendar se to ni zgodilo, temveč nasprotno, atmosfera je težka in si nobea stran ne prizadeva, da bi prišlo do zblizanja. Plemenski spor obstaja. V čem obstoja ta spor? Po njegovem mnenju med Hrvatini in Srbi ni plemenske razlike (ploskanje v centru). Obstajajo pa neke druge difference med posameznimi generacijami. Poravnava teh razlik je prvi pogoj konsolidacije države. Vprašanje Slovencev ne spada semkaj. Spor med Srbi in Hrvatini leži v psihologiji in je potemtakem predmet naše vzgoje. Zato se nam imperativno nalaga dolžnost, da te razlike odpravimo.

Zadnji kmetijski nemiri in 49 poslancev, ki jih ni tukaj, nam kaže, da je to vprašanje zelo važno in da moramo izprašati, koliko je vsak od nas izvršil svojo dolžnost. Izvaja, da merodajni faktorji niso storili svoje dolžnosti. (Hrup in ugovori.) Ako se to zlo razvije dalje, so krivi temu oni, ki niso izvršili svoje dolžnosti.

Radičeva stranka se je udeležila volitev. S tem se je postavila na legalno stališče (ugovori in klici: Te volitve so porabili kot plebiscit za svojo republiko), sedaj pa 49 izvoljenih poslancev ni poslalo svojih polnomočij. Razen tega tukaj ni poslancev iz prej okupiranih krajev. Prva in največja odgovornost in krivda pada na Radičevo stranko samo (odobravanje v centru). Ti poslanci so napravili velik greh baš napram onemu narodu, katerega zastopajo. Kršili so svojo pozitivno dolžnost, da so mandate spravili v žep kot svojo privatno lastnino. (Odobravanje.) Za vse posledice njihovih činov moramo popolno odgovornost pripisati njim samim. Vendar odgovornost s tem ni končana, odgovornost nosijo tudi faktorji, ki bi bili morali storiti vse, da ti poslanci ne ostanjo brez kazni, ker so tako težko kršili svojo dolžnost. (P. Barič: vlada bi morala proti njim izdati obznanje.) Konstituenta bi bila morala najprej pozvati te poslance, da pošljejo svoja pooblastila, potem bi morala njihove mandate uničiti. Radičevci tej konstituenti ne priznava prava odločevanja. Ravno radi tega pa bi bilo treba napraviti ta korak, da bi se ne dal povod za sumnje, da delo te skupščine ni pravilno. S tem pa še ni vse izčrpano. Vprašanje je, kaj je z onim narodom, za katerega gre. Pri hrvatskih elementih je nezadovoljnost splošna, ker so uverjeni, da merodajni faktorji ne delajo zadosti in se ne brigajo za interese Hrvatske. To prepričanje mora biti povod za demagogijo. To prepričanje mora biti tudi povod, da to ni glavni razlog, so tudi stvarni vzroki, ki dražijo te konservativne kmetijske mase (glas: Enaka nezadovoljnost je tudi pri Srbih. Tu je komunizem, tam pa radičevstvo.). Da, kakor mi je rekel Srb iz Vojvodine. Toda molčimo, ker smo Srbi. Tu je psihološki razlog našega spora. Vsaka upravna napaka v Beogradu se na Hrvatskem tolmači kot nerazpoloženje srbske uprave napram Hrvatski, zato si je treba še bolj prizadevati, da se vsaj velike napake ne dogajajo. Omenja dr. Rojčev članek, ki da je pisan z mnogo ljubeznijo, ki ne izpodbuja, temveč odpira oči. G. dr. Rojč pravi, naj se narodu pove, da so se storile napake, toda nehoti. Omenja sceno na koncu Rojčevega članka, ki prikazuje zadovoljnost Hrvatov s postopanjem pri vojnih oblastvih. Pravi, da se vse napake dajo odpraviti, samo imeti je treba dobro voljo, pa se lahko mnogo stori. Omenja primer v Križevcih, kjer je narod srbske profesorje lepo sprejel. (Klic v centru: Hrvatski kmet je dober, samo kvari ga gospoda.) Nato odredi predsednik odmor 10 minut. — Po odmoru razpravlja dr. Trumbić, da je Hrvatska bila prej važen faktor v ustvarjanju našega narodnega ujedinjenja. Tekom 9 stoletij je bila Hrvatska dve stoletji samostojna in je vedno obvarovala svojo državno-pravno individualnost. Radi vseh teh tradicij mora Hrvatska tudi sedaj biti faktor. (Glas v centru: Zakaj Hrvatska? Naj bodo faktor Hrvati!) Nikar se ne prepričajmo za besedo. Daje navaja dr. Trumbić, kako je Hrvatska po svojem saboru po svoji volji vstopila v to državo. S tem je prenehala biti samostojen poseben faktor, enako kakor tudi Črnagora,

katera je pustila vse. Treba je vpoštevati tudi tradicije. Karakteristična poteza našega naroda, Hrvatov in Srbov, na Hrvatskem je odpor proti vsakemu nasilju. V našem narodu je tako malo razlike, da v Evropi ni homogenejšega naroda. Zato se ne sme iti mimo ničesar, kar se dogaja

Nemčija nadaljuje pogajanja.

LDU, Beograd, 22. aprila. Presburo poroča iz Pariza: »Chicago Tribune« javlja, da je imel nemški zunanji minister dva dolga razgovora z angleškim poslanikom v Berlinu in da je o tem odposlal poslanik dalje švicarsko poročilo. »Tribuna« sodi, da poroča angleški poslanik v svoji noti, naj se ne podvzamejo nobene prisilne odredbe, dokler ne predloži Nemčija novih predlogov. Z ozirom na to sodi angleški poslanik, da se more o novih predlogih razpravljati. Predlogi bi temeljili na predlogu, naj ostane Gorenja Šlezija pod Nemčijo.

LDU Berlin, 22. apr. Na današnji seji državnega zbora, kateri so prisostvovali državni kancelar in večina državnih ministrov, je zunanji minister dr. Simons v imenu državne vlade sporočil, da je Amerika odklonila posredovanje kot razsodnik, da pa ni odklonila posredovanja v navadnem smislu. Sedaj se mora razpravljati o tem, kakšne predloge bi Nemčija v tej zadevi stavila ameriški vladi. Seja ministrskega sveta se bo danes bavila s tem vprašanjem. Vlada bo jutri zbornici poročala o svoji politiki v reparacijskem vprašanju. Preverjena je, da mora v formulaciji predlogov iti do skrajnih mej tega, kar more Nemčija v reparacijske svrhe napraviti, (nemir) zlasti zaradi tega, ker je skoraj ves svet proti Nemčiji. Zbornica se je nato odgodila. Jutri ob treh popoldne bo državna vlada podala nadaljnje izjave.

LDU Berlin, 23. apr. Državni kabinet se je sestel včeraj ob 17. k posvetovanju in je razpravljalo o položaju, ki ga je povzročilo vprašanje Zeinjenih držav. Danes dopoldne je odšla nemška nota z najnovejšimi nemškimi predlogi v Washington ameriški vladi. Državna vlada je izrazila željo, da ne začne v državnem zboru z razgovori o noti ter o političnem položaju, preden ne pride

v tem delu našega naroda. Dr. Trumbić preide potem na razlaganje krške deklaracije. — Ob 12.30 prosi dr. Trumbić, da se mu dovoli prekiniti svoj govor in da ga nadaljuje na prihodnji seji. Predsednik prekine sejo in odredi prihodnjo za ponedeljek ob 9. zjutraj.

nota v roke washingtonske vlade. Radi tega je bila za danes določena seja državnega zbora, v kateri bi podala vlada izjavo o političnem položaju, odgodena na ponedeljek.

LDU London, 23. aprila. V manifestu, ki ga je objavil parlamentarni odbor kongresa strokovnih organizacij in izvrševalni odbor delavske stranke glede zasedbe Poruhra, se veli med dr.: Nova invazija v Nemčijo in zasedba Poruhra se mora moralno in politično obsojati in bi pomnila tudi izdajstvo lastne industrijske blaginje Velike Britanije.

LDU Dunaj, 22. aprila. »Neue Freie Presse« poroča iz Londona: Eksekutivni komite zveze narodov je na koncu posvetovanja o reparacijskem vprašanju sprejel nastopno resolucijo: Komite vztraja pri svojem stališču, ki ga je izrazil tudi angleški ministrski predsednik dne 7. marca da bi bilo bolje, da se vprašanje reparacij po Nemčiji reši z dogovorom, kakor pa z akcijo, ki hoče s silo doseči izvedbo zaveznih zahtev. Komite gleda z nezadovoljstvom možnost nadaljnje vojaške akcije na ruhrskem ozemlju in zahteva, naj reši vprašanje, koliko more Nemčija plačati, razsodišče v zmislu predlogov, naj določi mednarodno razsodišče celokupno vsoto nemške vojne odškodnine. To mednarodno razsodišče bi imenovala zveza narodov in bi bili v njem tudi gospodarski izvedenci.

LDU Bukarešto, 23. aprila. Rumunski parlament je z 112 proti 65 glasovom sprejel zakonski načrt o udeležitvi 50 odstotne oddaje na nemški invoz. Pred glasovanjem so bile razburjene debate, ker so socialisti in liberalci vladi očitali, da predlaga zakon, ki je proti interesom dežele. V svojem odgovoru je naglašal. Take Jonsescu, da se mora Nemčija prisiliti poplačati storjeno škodo.

Nemčija in Čehoslovaška.

LDU Praga, 23. Zunanji minister dr. Beneš je zastopnikom čehoslovaškega časopisja obrazložil sedanjí politični položaj. Glede vprašanja udeležbe Čehoslovaške pri sankcijah je izjavil, da bo Nemčija sedaj hitro propadala. Po vojni so se Nemčiji odprle meje ter se je hitro dvignila. Medtem ko so ostale države uravnale svoje državno gospodarsko življenje na določen cilj, je Nemčija vedela ustvarjati samo provizoričen položaj. Nemci so si dejali, da morajo uganjati tako politiko, da bi se jim 1. maja ne moglo naložiti nobene velike reparacije. Vsa nemška gospodarska politika je stremila za tem, da se obuboža država in ojači zasebna lastnina. Minister je mnenja, da je Nemčija računala na pačeno, ker bo 6 do 8 mesecev zadostovalo, da se je spravi v nevzdržen položaj. Nemčija je v stanu, plačati naloženih ji 226 milijard odškodnine. Za Čehoslovaško obstojata dve poti: Ako bi se postavila na stran Nemčije, ki bo tekom šestih mesecev uničena, potem bi bila Čehoslovaška deležna te katastrofe, kar bi Madžari in Poljaki radi videli. Ako bi se Čehoslovaška ne udeležila izvrševanja sanacij, bi bila čehoslovaškemu izvozu zaprta pot v Jugoslavijo in Romunijo. Ako pa se Čehoslovaška pridruži sankcijam, bo to imelo zanjo istotako slabe posledice, ker gre 40% češkega

izvoza v Nemčijo. Bilo bi bedasto, ako bi se hotela od Nemčije popolnoma odtrgati. Posledice sankcij bodo za Nemčijo hude. Država bo morala skrbeti, da jih bo paralizirala. To je vprašanje naše bodočnosti. To vprašanje se ne sme motriti s političnega, temveč z gospodarskega vidika.

Čehoslovaška republika je vsled francoskega pritiska zaradi udeležbe pri nasilnih gospodarskih odredbah zoper Nemčijo v jako mučnem in neprijetnem položaju. Ako se češka vlada izreče s francosko vlado za solidarno, ne bo trpelo samo češko gospodarstvo, kakor je to že naglasil minister dr. Beneš, ampak utegne doživeti tudi hudo notranjo krizo. Ta kriza bo dvojnega značaja: nacionalna in socijalna. Češki Nemci so narodno silno zavedni in bodo delali vladni vse mogoče težave, organizirani delavci pa tudi ne bodo gledali posebno prijazno na vlado, ki jim pripravlja brezposelnost s tem, da ukine 40% češkega izvoza v Nemčijo.

DEŽ.

LDU Zagreb, 23. aprila. Trgovska in obrtniška zbornica v Zagrebu je prosila ministrskega predsednika da se dovoli izvoz žita, zosebno koruze, ker je v vsej državi deževalo. Zdi se, da bo minister tej prošnji ustregel.

Ljubljanski volilci!

Pojdite jutri vsekakor vsi voliti ter se pri tem zavedajte, da je socijalnodemokratska stranka edina resna opozicijska stranka, ki gre samostojno v volilni boj. Delo v občini v prid ljudstva bo mogoče le, če naša stranka vkoraka močna v občinski svet ljubljanski.

Nasprotna stranka blatijo našo stranko, toda izkazalo se je, da je vse blatenje le volilni manever. Prepričajte se druge stranke, delovno ljudstvo, delavstvo in mala obrt, vse mračništvo in vsi nastavlenci na najvolijo socijalno-demokratsko v lastnem interesu.

Naša skrinjica na volišču je zadnja!

Tudi sad „Obznane“.

Vlada je ukinila osemurni delavnik za male obrate. Sedaj se posvetujejo, kateri obrati naj se smatrajo za male obrate. To je sklep vlade, ki ga je napravila pod zaščito svoje »obznane«. Delavstvo se je borilo za osemurni delavnik, ga priborilo in sedaj pride vlada, polna reakcionarnega duha, ki jemlje zopet te pridobitve.

To dejstvo nam le priča, da proti delavstvu velika nevarnost, da mu ta nesocijalna burževazija vzame še katere druge socijalne pridobitve. Ljubljansko strokovno organizirano delavstvo priredi v znak protesta danes v ponedeljek ob 6. zvečer v Mestnem domu

PROTESTNI SHOD

ki se ga naj delavstvo in vsi socijalni čuteči Ljubljanci in okoličani udeležijo v obilnem številu.

Proč z reakcijo, ki je zavladala v naši državi!

Proč z gospodarskim in političnim terorjem nad delavstvom!

Vsi v boj za svobodo vseh državljanov!

Iz Rusije.

LDU, Pariz, 23. aprila. »Europe Nouvelle« objavlja poročilo Kamenjeva o koncesijah, ki jih bo sovjetska Rusija dala tujim kapitalistom. V poročilu se veli, da svet še ni zrel za sovjetski režim in da se mora zatorej pozdržati, delati skupno z inozemskim kapitalizmom. Ugotavlja se, da sovjeti ne morejo brez tujih kapitalistov izrabljati bogastva Rusije in vzpostaviti gospodarsko življenje države. Nasprotno pa bi podelitev koncesij ruskemu kapitalizmu pomenilo odstop sovjetskega režima.

LDU, Kodani, 22. aprila. Kakor poročajo iz Helsinkij, so se vojaške in civilne vodilne obojnosti sovjetske vlade sestale h konferenci v Moskvi. Na tej konferenci so razpravljali o možnosti pomladanske ofenzive. Za to ofenzivo so bile določene 4., 5., 9., 10. in 11. armija ter čete, ki imajo svoje garnizije na vzhodu.

Vztrajnost, katero kažejo plačani agenti pri razširjanju alarmantnih vesti iz Rusije o predstoječi ofenzivi, je naravnost vsega občudovanja vredna.

Boj med Grki in Turki.

LDU, Atene, 23. aprila. Razprava o preganjanju Grkov se je končala s tem, da je bil sprejet nastopni dnevni red: Grška narodna skupščina je z ogorčenjem čula poročilo, da se nadaljuje divjaško ubijanje po določenem načrtu, ki stremi za popolnim in sistematskim uničenjem grškega prebivalstva. Ta načrt se je izvajal za svetovne vojne v Traciji, na obali Črnega morja in v Malj Aziji, po agentih turške vlade. Po sklenjenem premirju in podpisnem miru to postopanje proti grškim bratom, ki so ostali na ozemlju, katero se nahaša še v oblasti nacionalistične organizacije vstajev. Komad paše, ni prenehalo. Vsled tega dale grška narodna skupščina oficielno na znano svoje ogorčenje vsenu civiliziranemu svetu ter izjavila najodločnejše, da narodna

zavest v bodočnost ne bo dopustila, da ostanejo Grki še nadalje pod turškimi jar-mom, ker so se vse turške oblasti brez razlike pokazale popolnoma nesposobne, da upravljajo druge narode, in ker s svo- jim nečloveškim postopanjem onemogočajo sedanjo civilizacijo.

LDU, Atene, 23. aprila. Vlada proučuje načrt o osnovanju banke, ki bi dajala kre-dite na zemljišča, in banke, ki bi dajala kredite poljedelcem.

LDU, Atene, 23. aprila. Kakor poročajo iz Smirne, je trajala bitka pri Tulunbaru tri dni. Končala se je z grško zmago. Bitke se je udeležilo šest turških divizij in trije samostojni polki. Grške čete so napadle turške pod poveljstvom Izet paše od strani ter jih premagale, da je bilo Turkov pet-krat več kakor Grkov.

LDU, Atene, 23. aprila. List »Athinaiki« doznava iz poučenega vira, da se je pol-žaj na fronti že toliko konsolidiral, da je uspeh pri bodočih operacijah popolnoma zagotovljen. Z operacijami se ne bo pričelo prej, dokler ne bo popolnoma gotovo in matematično natančno določeno, da bo so-vražnik uničen.

Ta poročila so grškega izvora. Treba bo počakati verodostojnejših poročil od strani nevtalcev, predno bo mogoče polo-žaj objektivno presoditi. Na vsak način pa mi ne smemo pustiti teh dogodkov z vidika, ker smo neposredni sosedje grške dr-žave in bi se kaj lahko utegnili pripetiti, da bodo Francozje, ki stojijo za grškim hr-btom, poskušali tudi nas vpreči pred grški (pravzaprav pred svoj) voz.

Časopisje in delavstvo.

V sedanjih takozvanih prosvitljeni dobi je časopisje nujna potreba vsa-kega zemljana, tembolj pa še delav-stva, ki se nahaja v neprestanem so-cijalnem boju za svoj obstanek in za izpremembo družabnega reda, ki iz-korišča ogromno večino človeštva. V tem boju je dobro časopisje naj-boljše orožje proti vsem intrigam in goljufijam meščanskega časopisja. Ki stavi vso svojo silo v ta namen, da ohrani svoje postojanje v politiki in gospodarstvu. Vsakdanji dogodki nam jasno pričajo, kako rafiniran je boj vseh meščanskih strank proti delavstvu. Ne pišejo o pametnem gospodarstvu, ne o pravih ljud-stva, pač pa blatiijo socializem, or-ganizacije ter netiio nezaupanje med delavstvom, ga fanatizirajo z raznimi fantomi, od katerih delavstvo ne more nikdar ničesar pričakovati.

Da je delavstvo o vseh teh mahi-nacijah buržvazije informirano, da ve, kako ima ravnati ter da se po-globi v socializem, zato mora čitati vsak borec v socialističnem prole-tarskem gibanju tudi socialistično časopisje.

Politične vesti.

+ Volilni shod v Mestnem domu, ki se je vršil v soboto zvečer na po-vabilo ljubljanske kraj. organizaci-je JSDS, je bil ob obliini udeležbi v vsakem oziru jako zanimiv. Po ob-širnem referatu so dr. Kocmurja se je oglasil k besedi komunist Vladimir Fabijančič. Predsednik mu ni ho-tel dati takoj besede, ker so bili do-loženi za govornike še drugi kan-didati. Kljub zagotovitvi, da bo dobil besedo pozneje, pa je Fabijančič za-čel govoriti in je s tem prelomil naj-navadnejši takt in parlamentarno na-čelo. vsled česar se je predsedstvo odstranilo s tribune. Dočim je so dr. Kocmur govoril jako stvarno, si Fa-bijančič ni mogel kaj, da ne bi obr-niziral predgovornika in socialno-demokratsko stranko, ki je po nje-govem mnenju kriva, da Jugoslavi-ja še ni sovjetska republika. H kon-

cu je govornik na uprav prostaški način izrekel sumno, da obstoji med JDS in JSDS nekaj dogovor. Po-zvan, naj kot vodja ekstremnih re-volucionarjev svojo trditve tudi do-kaže, je bivši prostovoljec junaško molčal. Ker ni mogel iz zagate, se je skliceval na to, da se JSDS ni hote-la pridružiti neki deputaciji, ki naj bi šla zahtevati od deželnega predse-dnika, da naj se čas volitve raztegne od 7. zjutraj do 7. zvečer. V svojem odgovoru je so dr. Kocmur pojasnil, da je bil v petek pri njemu odposla-nec klerikalne stranke z vabilom, da naj organizacija pošlje svojega za-stopnika v deputacijo, o kateri je go-voril Fabijančič. V deputaciji so bili klerikalci, komunisti in narodni soci-jalisti. Socialno-demokratska stranka je že v ponedeljek storila to, na kar se je spomnil komunistično-klér-akino-narodnosocijalni blok šele v petek. Tisti čas, ko so socialiste va-bili v to čudno družbo so se že tiskali plakati, ki naznanjajo delavcem, da imajo pravico iti na volišče, ne da ima delodajalec pravico mu krajsati plačo. Da komunisti niso imeli na-mena, ugotrdi na shodu delavsko so-lidarnost, je najboljši dokaz to, da je Fabijančič pozval, ko je nehal, svoje pristaje, naj zapuste shod, kar se mu je pa le deloma posrečilo. Ko je go-voril še so dr. Golouh, je predsednik so dr. Čelešnik zaključil dobro uspeši shod.

+ Izstop iz radikalne stranke. Včeraj je dr. Momčilo Ivančič definitivno izstopil iz radikalnega kluba, Dr. Ivančič je Protičev pristal.

+ Reakcija na Rumunskem. Rumunska vlada je v mestu Bukareštu prepovedala praznovanje prvega maja.

+ Demokratska diplomacija. Kakor javlja iz Pariza list »Figaro« na »Quai d'Orsay« ni ničesar znanega o pogajanjih glede zveze med Francijo, Českoslovaško in Jugoslavijo. V oficijelnih in parlamentar-nih belgrajskih krogih se je namreč razširila vest, da se je pri zadnjih pogajanjih med Pašičem ter francoskim in českoslo-vaškim poslanikom izdelala podlaga za po-godbo, katere glavni namen je, da se pre-preči združenje Avstrije in Nemčije in o-ne-mogoči povratek Habsburžanov. Zveza bi se dopolnila s trgovinskimi pogodbami. — Mi smo po prevaru pričakovali, da bodo o usodi narodov odločevali narodi sami. Da-nez odločujejo o naši usodi gospodje diplo-mati in generali še mnogo bolj nego v naj-hujših avstrijskih časih.

+ Ženska volilna pravica na Grškem. Komisija za revizijo usta-ve je danes z veliko večino sprejela načelo za žensko volilno pravico.

+ Beg. Iz Washingtona javljajo: Tajnik mednarodne svetovne de-lavske zveze je utekel iz ječe in po-begnul v Rusijo. Začasno se nahaja v Moskvi.

+ Komunistična stavka na Slovaškem ponehuje.

+ Mednarodni kongres prevoznih de-lavcev se je otvoril te dni v Zenevi. Ude-ležili so se ga zastopniki enajst evropskih držav. Kongres se je med drugim izjavil proti barbarskemu uničenju strojev in dru-gih potrebščin za proizvajanje, kakor ga prakticirajo zavezniki v »premaganih« dr-žavah.

+ Mednarodna konferenca transport-nih delavcev je v petek po daljši debati med nemškimi in francoskimi delegati spre-jela resolucijo, kjer se zveza pozivlje, naj dela z vsemi močmi na to, da se uvede av-tomatična priprava za priklopljanje želez-niških voz »Boirauts«. O vprašanju pri-spevkov v zvezi z valuto se je razvila ži-vahna debata. Na predlog českoslovaške de-legacije se je proti francoskim glasovom sprejel izpreminjevalni predlog, naj se pri plačevanju prispevkov ozira na stanje va-lute v posameznih državah. Nadalje je bila sprejeta druga resolucija glede obrambe

osemurnega delavstva, glede dosedanjih plač in glede odprave nadur.

+ Angleški pristaniški delavci so se s podjetniki zedinili glede znižanja tedenske plače za 3 šilinge. Nadaljno znižanje se iz-

Za občinske volitve v Ljubljani

so posameznim voliščem odkazane spodaj navedene ulice. Opozarja pa se na slede-če:

Volilci, ki so bili vpisani v imenik za ustavotvorno skupščino, volijo sedaj ravno v istem okraju in lokalno.

Volilec, ki je bil vpisan v volilnem ime-niku za volitev v ustavotvorno skupščino, torej ne sme iskati svojega volišča po sed-njem bivališču, temveč je tudi za te voli-ve merodajna ulica in hišna številka, kjer je volilec stanoval koncem maja oziroma začetkom junija 1920, ker se vrše sedanje volitve v občinski odbor na podlagi volil-nih imenikov, ki so bili sestavljeni lanskega leta za volitev v ustavotvorno skupščino na podlagi stanovanjskih izkazov volilcev za maj in junij 1920.

I. volišče — Mestni dom.

Ambrožev trg. Barvanska steza, Ciril Me-todova ulica. Cesta na Koderjevo. Belar-niska ulica. Domobranska cesta. Kapiteljska ulica. Kopitarjeva ulica. Kričkov trg. Lin-garjeva ulica. Lončarska steza. Mesarska ulica. Na stolbi. Ozka ulica. Pogacarjev trg. Poljanska cesta. Poljanski nasip. Pred ško-fijo. Semeniška ulica. Streljska ulica. Stritarjeva ulica. Strossmayerjeva ulica. Strni pot. Solski drevored. Studentovska ulica. Ulica stare pravde. Vodnikov trg. Volvo-de Mišiča cesta. Valentin Zarnikova ulica. Zrinjskega cesta. Živnozdravniška ulica. II. in III. volišče — Sv. Jakobska dekl.šola. in sicer: stranke s črko A do N — II. volišče.

stranke s črko O do Z — III. volišče: Cankarjevo nabrežje. Grajska planota. Gru-barjevo nabrežje. Hrenova ulica. Karlovska cesta. Ključavničarska ulica. Krojaška uli-ca. Merosodna ulica. Mestni trg. Na prulah. Osojna pot in steza. Pod Trančo. Pred Prulami. Privoz. Reber. Ribja ulica. Rožna ulica. Sodarska steza. Sredina. Stari trg. Sv. Florijana ulica. Sv. Jakoba nabrežje. Sv. Jakoba trg. Tesarska ulica. Trubarjeva ulica. Ulica na grad. Vodna steza. Vožar-ski pot. Za Gradom. Zatiška ulica. Zvez-darska ulica. Zvonarska ulica. Žabjek.

IV. volišče — šola na Colzovem grabnu.

Cerkvena ulica. Cesta dveh cesarjev. Cesta na Loko. Cesta v mestni log. Cerkve-na ulica. Emonska cesta. Gradaska ulica. Jeranova ulica. Karuhova ulica. Kladezna ulica. Kolizejska ulica. Konjušna ulica. Ko-poljska ulica. Krakovski nasip. Krakovska ulica. Mala čolnarska ulica. Na mirju. Na Mivki. Opekarska cesta. Pot na Pasji brod. Pot na Rakovo jelšo. Pred konjušnico. Pri brvi. Razpotna ulica. Rečna ulica Stranska pot. Trnovski pristan. Trnovska ulica. Velika čolnarska ulica. Veliki štrardon. Vogelna ulica. Vrtna ulica. Zelena pot. Zeljarska ulica.

V. volišče. — Državna obrtna šola.

Aškerčeva cesta. Breg. Čevljarska ulica. Dvorni trg. Glinška ulica. Gorupova ulica. Gosposka ulica. Gradišče (h. št. 14, 15, 17). Igriška ulica (h. št. 11). Jurčičev trg. Kri-ževniška ulica. Lepi pot. Marmontova uli-ca. Na bičevju. Pred Igriščem. Rimska ce-sta. Salendrova ulica. Tobačna ulica. Trža-ška cesta. Turjaški trg. Valvazorjev trg. Vegova ulica (h. št. 10 in 12). Vrtača (h. št. 3). Židovska steza. Židovska ulica.

VI. volišče — državna realka.

Aleksandrova cesta (leva stran). Beet-hovnova ulica (brez h. št. 15). Bleiweisova cesta. Cesta na Rožnik. Erjavčeva cesta. Gledališka ulica (brez h. št. 7 in 10). Gledališka stolba. Gradišče. Hilserjeva ulica. Igriška ulica. Knafjeva ulica. Kongresni trg. Levstikova ulica. Marjin trg (h. št. 1, 2, 3). Muzejski trg. Nunska ulica. Pod Turnom.

vrši čez nekaj časa. Tako poroča vsaj »Renter«, ki je seveda vladna brzojavna agencija in ima za sedaj korist od tega, če svoja poročila po svoje zavije — radi ru-darske stavke.

Pot v Rožno dolino. Prešernova ulica (h. št. 3, 57, 9, 11). Simon Gregorčičeva ulica. Soteska. Selenburgova ulica. Subičeva uli-ca. Večna pot. Vegova ulica (h. št. 2, 4, 6, 8). Wolfova ulica. Zadružna ulica. Zaga-ta.

VII. volišče — I. državna gimnazija.

Aleksandrova cesta (desna stran). Ce-sta na Gorenjsko železnico. Dunajska ce-sta. Gajeva ulica. Gledališka ulica (h. št. 7 in 10). Gosposvetska cesta. Hranilnična ce-sta. Janez Trdinova ulica. Kolizejska ulica. Krsnikova ulica. Tomanova ulica. Vodo-vodna cesta (h. št. 24, 26, 28). Za Bezi-gradom.

VIII. volišče — justična palača:

Cesta na južno železnico. Cigaletova ulica. Dalmatinova ulica. Dovozna cesta. Franciškanska ulica. Kolodvorska ulica. Kralja Petra trg. Linhartova ulica (do h. št. 30). Marjin trg. Miklošičeva cesta. Obrež-na steza. Pokopališka ulica (do h. št. 19). Pražakova ulica. Prečna ulica. Prešernova ulica (desna stran). Slomškova ulica (do Resljeve ceste). Sodna ulica. Sv. Petra ce-sta (do h. št. 34). Sv. Petra nasip (do hišne št. 36).

IX. in X. volišče in sicer:

IX. volišče — žensko učiteljsko — stranke s črko A—L.

X. volišče — šola na Ledini — stranke s črko M—Z:

Čopova ulica. Hrvatski trg. Ilirska uli-ca. Komenskega ulica. Kotnikova ulica. Me-telkova ulica. Na Friskovcu. Pokopališka ulica (od h. št. 19 dalje). Prisojna ulica. Resljeva cesta. Slomškova ulica. Stanko Vrazov trg. Sv. Petra cesta (od h. št. 36 dalje). Sv. Petra nasip (od h. št. 37 dalje). Škofja ulica. Tabor. Usnjarska ulica. Vidov-danska cesta. Vojska ulica. Vrhovčeva ulica. Župnijska ulica.

XI. volišče — mestna ubožnica:

Ahačjeva cesta. Barake pri Kolinski tovarni. Bohoričeva ulica. Cegarjeva uli-ca. Holzaplova ulica. Japljeva ulica. Jen-kova ulica. Korytkova ulica. Na Zavrtih. Poljska cesta. Ravnikarjeva ulica. Stara pot. Sv. Martina cesta. Vodmatski trg. Za-lakarjeva ulica. Zaloška cesta.

XII. volišče — vojaško strelišče:

Črna vas. Galjeva. Dolenjska cesta. Haptmanca. Hradečnega vas. Illova. Izanska cesta. Orlova ulica. Rakovniška ulica.

XIII. in XIV. volišče — šola v Spodnji Šiški — in sicer:

XIII. volišče — stranke s črko A—L:

XIV. volišče — stranke s črko M—Z:

Celovška cesta. Dolinska steza. Dreni-kov vrh. Frankopanska cesta. Gasilska ce-sta. Jernejeva cesta. Kamniška ulica. Kav-škova ulica. Kmetijska ulica. Knezova uli-ca. Kolodvorska ulica. Koslerjeva cesta. Lepodvorska ulica. Maurerjeva ulica. Nova ulica. Planinska cesta. Poljska cesta Sav-ska ulica. Slovenska cesta. Solška ulica. Stajerjev grič. Tržna ulica. Vodovodna ce-sta. Vodnikova cesta. Zeleniška ulica. Zi-beretova ulica.

Gostovanje Fregolina. Slavni svetovni umetnik in transformist je došel v našo zemljo iz Carigrada in Grške. Kakor se nam javlja, je go-stovanje njegovo v vsej državi po vseh večjih mestih uspešno. Prvo gostovanje v sredo dne 27. t. m. Predhodaja vstopnic v trafiki Zalke Sever v Selenburgovi ulici 1.

Dnevne vesti.

IVAN HLEBŠ.

Po daljšem bolehanju je nepriča-kovano preminul v soboto v Ljub-ljani uradnik okrajne bolniške bla-gajne sodrug Ivan Hlebš. Pokojnika je poznala vsa delavska javnost, zlasti kovinarji, kot marljivega in vestnega sodelavca. Hlebš je sousta-novitelj kovinarske organizacije in je vodil do nedavna blagajniške po-sele tega društva. Lahko rečemo, da je malo tako resnih in točnih delav-cev v delavskem gibanju kakor je bil Hlebš. Pogrešali ga bodo kovinarji in druge organizacije ter prijatelji in sodruzi vobče, ki so ga poznali ali iskali sveta in pomoči pri njem. Hlebš je bil po poklicu mehanik. Umrl je v rani moški dobi. Naj po-šiva mirno in blag bodi spomin so-drugu in prijatelju!

Reklamacija članka v »Napreju« št. 86 z dne 18. aprila 1921 o prodaji stekla. Po-ročilo o prodaji stekla iz steklarne Zagorje je sigurno poročal kak nestrokovnjak. Za-to hočemo podati tukaj pojasnilo: En šok stekla najnavadnejše vrste prodaja podjetnik po 192.50 K, ne pa po 165 K. Kvalificirane-mu steklarju plača od tiste vrste stekla 7.77 kron za šok, kateri znesek si morata dva razdeliti in plačati valjenja. Izdatki podjet-nika znašajo pri enem šoku stekla: Mate-rijal 70—80 K, topilničar (Schmelzer) 0.20 kron, kurjači 0.20 K, vezalke 0.60 K, dru-ga delavne moči 0.20 K, steklar 7.77 K. To-rej skupni izdatki 80—90 K pri šoku. Čisti dobiček v pol uri dela 102 do 110 K. Ali bi se ne mogel zadovoljiti s 100 K dobička in nam zbeganim trpinom odstopiti še 4 krone. Javnost preglej in presodi to dvoje stransko izkoriščanje nenastitnežev. — Za-gorski steklarji.

Dolenjske Toplice za invalide. S 1. majem prične invalidska uprava v brez-plaćnim zdravljenjem invalidov v Dolenjskih Toplicah. Oni invalidi, ki se žele zdra-viti v teh toplicah, naj pošljejo svoje proš-nje najkasneje do 20. maja invalidskemu oddelku poverjeništvu za socialno skrb (St. Peterska vojašnica). Prošnje morajo biti opremljene z izvidom o nadpregledu in zdravniškim izpričevalom okrajnega ali okrajnega zdravnika, kjer se potrjuje, da je prostec res potreben zdravljenja v Do-lenjskih Toplicah in da je bolezen dejansko v vzročni zvezi z njegovo invaliditeto. — Prošnje, ki ne bodo v tem smislu oprem-ljene, se ne bodo upoštevale. Zdravljen-je bo trajalo povprečno za vsakega invalida 3 do 6 tednov. Onim invalidom, ki so že le-to vložili prošnje za sprejem v Dolenjske Toplice, ni treba istih ponoviti.

Stanovanjsko vprašanje in državni uradniki. Prejeli smo: Državni uradniki brezstresniki! Da se nam godi krivica, in smo vsled tega nad vse ogorčeni, ni treba več poudarjati. Saj bi nam to tudi nič ne pomagalo, ker bi nas nikdo ne slišal. Be-račenja smo sedaj do grla siti. Ne pričaku-jemo več od pomoči od druge strani. Naša lastna moč je sedaj do skrajnosti napeta in nam da dosti energije, da napravimo sa-mi konec stanovanjske bede. Začnemo ta-koj gromaditi stavbeno kameneje za temelj naše strehe, brez katere ne moremo in na-čemo več živeti. Vsak naj javi višino zne-ska, katerega bi mogel prispevati enkratno ali (če to ne bi bilo mogoče) mesečno. Tu-di vsi drugi, ki hočejo pomagati, naj se ja-vijo na naslov: Inž. Matevž Kolarč, stav-beni svetnik. Poštno in brzojavno ravna-teljstvo (tehnični oddelke).

Obrtni oddelki mestnega magistrata bo v torek 26. t. m. za stranke zaprt, ker bo uradništvo zaposleno pri volilnih komi-sijah in se bo dan vporabil za snameče uradnih prostorov.

Tesarska in kleparska dela so razpisa-na z razglasom štev. 1291. v 38. številki Uradnega lista pri stikalnici elektrarne v

Branislav Nušič:

Rejenček.

Preložil Cvetko Golar.

(Dale.)

Nato izgine Ognjena Marija, zbu-dim se in bil sem ves znojen, ali ve-ste, tako znojen, kot da sem govoril s samim svetim Petrom ali z rektor-jem bogoslovja.

»Veste, te skrivnosti ne povem nikomur, in to ne zavoljo sebe, tem-več da ne bi osramotil Ognjene Ma-rije. Ko drugi dan zvečer zopet le-žem in zaspiim, kar se mi v sanjah zopet prikaže Ognjena Marija, pa ravno tako oblečena. Začnem zopet v stihih:

»Kaj je tebi Ognjena Marija, da ti mene na slabo pot zavažaš?»

»Nikar se ne huduj Tomo,« mi odgovori Ognjena Marija — »nego slušaj, kaj ti povem: »Pojdi med igralce!»

»Ali kako bi to meni pristojalo?» vprašam Ognjeno Marijo,

»Ti kar pojdi, meni na ljubav,« odgovori Ognjena Marija in se mi tako hudomušno nasmeje in me včepne za lica, da nisem vedel, kaj naj storim od sramote. Zažugam ji, da jo bom drugi dan zatožil rektorju bogoslovja. Na to se slatko nasmeje in mi reče:

»Tomo, Tomo, poglej me malo bolj!»

Ko jo natančneje pogledam, imam kaj videti: »To ni bila Ognjena Ma-rija, nego igralka Lenka, tista, ki igra vse diavolske vloge in ki se zna tako satanski nasmejati.

Zdaj vidite, stvar je dobila čisto drugo lice. Prosil sem Boga, naj mi odpusti, ker sem mislil, da je prišla k meni Ognjena Marija, a to sem mislil zato, ker sem bil navajen sa-njati o samih svetnikih. Drugi dan pa srečam igralko Lenko, ravno ta-ko oblečeno kakor Ognjena Marija. In zdaj mislim, mogoče je to božja naredba. Lenka se mi nasmeje, ali tako ljubko, kot bi mi hotela reči:

»Ne bodi neumen Tomo, temveč pojdi med igralce.«

Gledališko društvo je kmalu od-šlo iz našega mesta, ali meni se je vsako noč sanjalo o Lenki, včasih tudi o rektorju. Navsezadnje je to tako uplivalo name, da sem bil pre-pričan, da me je Sveti Duh razsvet-lijl, da je to naredba božja in tako sem sklenil... Napisal sem pismo ravnatelju onega gledališča, ki mi je, kot vidite, povoljno odgovoril.

Bogoslovec Toma utihne in po-boža Nedeljka, ki mu je ležal ne-skrbno v naročju in mu gledal na-ravnost v oči, kot da tudi on posluša Tomovo pripovedovanje.

Gospodična Elza, ki je z največjo pozornostjo poslušala Tomo, se hu-domušno nasmeje — tako kakor Ognjena Marija — in pristavi, ko je končal Tomo svoje pripovedovanje:

»Zdaj razumem, gospod Tomo, zdaj razumem.«

»Prosim, kaj razumete?« vpraša Tomo prepelšen.

»Razumem božjo naredbo; vi ste se zaljubili v igralko Lenko.«

»Kdo, jaz?« vpraša Tomo in za-rdi do ušes, ker niti sam ni verjel tega.

»Le priznajte!»

»Ali tega nikakor ne morem pri-znati,«ko pa ni res,« se začne od-ločno braniti bogoslovec Tomo, ki se mu je še-le zdaj razjasnila ta strašna istina.

»E, glejte,« nadaljuje Elza hudo-mušno, »vi že zardite, ako omenim le njeno ime.«

»Čigavo ime, prosim vas?«

»I, Lenkino, ne pa Ognjene Ma-rije.«

»Ne vem,« nadaljuje Toma v za-dregi in bi skoraj izpustil Nedeljka iz naročja.

»Poslušajte, priznajte mi, pa bom zvečer povedala vse gospodični Len-ki, ker moram tudi jaz prenočiti v tem mestu. Priznajte mi!»

»Ne vem, kaj naj vam priznam; morem reči, da jo ljubim, ali ču-

tim, nekaj čutim. Čutim neko ču-vstvo in to čuvstvo me muči, mi gre po vsem telesu, to čuvstvo čutim v srcu, v duši, v žilah, v prsih, to ču-tim v rokah...«

In tu Toma pretrga pripovedo-vanje, ker začuti v resnici nekaj v rokah, ali to nekaj ni bilo Tomovo, nego Nedeljkoovo čuvstvo, ki se je pa nekoliko razlikovalo od Tomovega.

Gospodična Elza se namrdne, kočijaž začne psovati, a bogoslovec Toma napravi tako žalostno lice, gledaje včasih v svojo pest, včasih pa na bele piketske hlače, ki so bile zdaj podobne generalštabni karti z vsemi zalivi, lukami, otoki in pol-otoki.

Morali so ustaviti voz, da prevl-jejo Nedeljka in zbrisejo Tomov bla-goslov. Z umirjenimi čuvstvi sedelo nazaj na voz in krenejo dalje in kmalu nato je voz priropotal na ka-menit tlak in zadržal skozi živo se-mišče, dokler se ni ustavil pred krč-mo pri »Zlatem levu«. (Dale prih.)

Zirovnici. Ker se dosedaj še ni zglasil noben ponudnik in vam je gotovo na tem, da obvestite o ponudbi obravnave svoje naročnike. Vas prosim, da izvolite čimprej v svojem cenjenem listu priobčiti kratko notico ter opozoriti v njej, da daje potrebna pojasnila odd. IV. b gradbene direktije in gradbeno vodstvo v Zirovnici ter da se ponudna obravnava vrši dne 25. t. m. ob 11. uri pri gradbeni direktiji v Ljubljani.

Naša bolna mornarica. Javljajo, da sta že dva naša rušilca v Kotoru popolnoma opremljena in se nahajata pod paro, tako, da zamoreta vsak čas odpluti. — Zdi se nam pa, da je med nami več korajže kot sredstev.

Iz strok. organizacije.

Stavka steklarjev. Posestniki steklarne v Zagorju in Hrastniku so vsled svoje trane in nedostopnosti za pravičen in miren sporazum pognali v soboto vse steklarsko delavstvo v stavko. Steklarje opozarjamo, da naj vsled tega ne potujejo v Zagorje in Hrastnik iskat dela.

Kulturni vestnik.

Koncerta pevskega društva »Hlahol« iz Prage se vršita definitivno v petek 13. maja v Mariboru v Götzovi dvorani; v soboto 14. maja pa v Ljubljani v Unionski dvorani. Spored bo v obeh mestih različen. Obsegal bo reprezentativne krasne vokalne skladbe iz klasične in moderne češke glasbene literature.

Izšla je 17. številka »Sporta« in prinaša sledečo vsebino: Konjski sport v Jugoslaviji. Prireditve »Sportne zveze« v Ljubljani, Petindvajset let olimpijskih iger, Pregled VII. olimpijade v Anverzu in pregled sportnega gibanja po svetu. List prinaša krasne slike iz nogometa in konjskega sporta in stane v naročini 56 K četrto leto.

Njiva 3. številka prinaša med drugim: VI. Čorovič: Politiška stranka v Srbiji. — Pr. Ilesič: Josip Pilsudski, prezident poljske republike. — Listek: Iv. Kavčnik: Prokuplje. — Pregled.

Centralizacija v šolstvu. V prosvetnem ministertvu je podpisan pravilnik o tiskanju učnih knjig za srednje in ljudske šole. — Če bo to dobro za šolstvo v Sloveniji, je dvomljivo.

Dopisi.

Trdo je šlo za kandidate na Viču IDS se je trudila na vse mogoče načine, da bi postavila za občinski svet take ljudi, da bi se za naprej obdržala županski stolček. V ta namen se je prekrstila v »Gospodarsko stranko«, zraven tega je pa postavila za kandidate cele družine, n. pr.: sedanjega župana Kneza z dvema sinovoma, ter starega krščanskega socialca S. Ljoka s tremi sinovi. — SLS se tudi ni dosti boljše godilo: tudi ta ni mogla kandidatov postaviti, ne da bi bila po dva iz enega rodu kandidirala; tako n. pr. kandidirata dva brata Vovk. Komunisti seveda tudi niso izostali; so tudi brat brata postavljali za kandidate, n. pr.: Gale Galeta in Krže Kržeta. Mi moremo samo obžalovati, da so ravno te stranke nasprotovale ženski volilni pravici; kajti kako bi bilo pač danes lepo, ko bi tudi žene in sestre lahko postavili za kandidate poleg svojih možev in bratov! — VI-čan.

Iz Tržiča. Volilni boj za občino je v polnem teku. Imeli bomo štiri volilne skrinjice. Potemtakem so tudi štiri kandidatne listine. Prva je vložila svojo listino JDS pod naslovom »Gospodarske stranke«. Naslednja listina je hotelir Lončar. Druga in tretja skrinjica odpadeta na SLS, ki kandidira pod imenom obrtniške in delavske stranke, torej tudi ne pod staro firmo, ki več ne vije. Nosilca list sta trgovec Puch in delavec Vidic. Na nobeni listi pa ni niti župnika, niti kaplana, niti učitelja Vidra. To je posledica razkola, kot smo zadnjič poročali. Može se se »potegnili« nazaj in prepuščajo bojišče bojevnikom, ki so jim zrastle čez glavo. O sestavljanju kandidatnih list bomo pozneje priobčili lahko cele humoristične romane, kajti težkoče so bile neverjetno velike. Gospodje Papov, Demšar in drugi so letali okrog cele noči, vabili, »bolcali«, sladkali, dokler niso vjeli 24 kalinov na cukraste limanice. Rabili so najrazličnejše pretveze, da so dobili ljudi za svoje sebične namene. Na protest proti krivičnim davkom so vjeli celo zavednega sodruga Dacarja, ki so mu ponudili gošo polno papirja v podpis, češ, za davke gre. Na besedo je veroval, podpisal. A bila je kandidatna listina. Bil je tudi na naši listi;

okrajno glavarstvo pa ga je na obeh črtalo. Gospodje pa niso bili v zadregi. Takoj so najeli »puto« da jim je v Bistrici vložila novega kandidata. Takih in enakih zgodb je seveda še dosti, počasi pridejo vse na vrsto. Četrta kandidatna listina je JSDS, ki edina kandidira pod svojim praviim naslovom, ki edina jamči za resnično zdravo občinsko - komunalno gospodarstvo. Naslednja listina je sodrug Henrik Sioj, kovinar in posestnik v Tržiču, ki je že do sedaj edini vedno in neustrašeno zastopal v občinskem odboru koristi delavstva in vseh zatiranih, moč, ki ga spoštujejo vsi pristaši in nasprotniki. Sodrug urednik Tržiški župan Ahačič in drugi odborniki trde, da so odgovorili na zadnjič stavljen vprašanja obširno in temeljito v časopisu za narodno gospodarstvo »Ribniške oblake«. Gotovo ste brali dotično številko, zato Vas prosim, da nam priobčite omenjeni članek v »Napreju«, kajti nam ni prišla v roke, ker smo daleč v hribih in nam je voda vzela že vse mostove. Prosim, odgovorite na koncu članka z da ali pa ne. — Ne.

Protestni shod proti stanovanjskemu uradu v Celju. Na dan 20. t. m. je sklicala JSDS protestni shod proti stanovanjski bedi v Celju, na katerega je bila vabljena tudi NSS. Udeležba shoda je bila vzlic temu, da se je shod sklical še le isti dan, ogromna. Od naše stranke sta govorila ss. Koren in Lekošek, za NSS pa g. Žabkar. Govorniki so vsi energično protestirali proti postopanju stanovanjske komisije, zlasti od tedaj, ko najemniki nimajo v komisiji nobenega zastopnika. Povod protestu pa je dal najnovejši stanovanjski škandal, da se je iz mestne hiše v Vrvarski ulici deložiralo 8 strank, katere so se vse nastanile po raznih neprimernih stanovanjih. V to hišo, ki ima 21 sob in 7 kuhinj, se je naselil pa policijski urad. Burno odobravanje je praktično poročevalce, kar znači, da so govorili vsi govorniki iz duše trpečega in izmučenega proletarijata. Da imajo na vodilnih mestih se nahajajoča gospoda slabo vest, je razvidno iz tega da je vladni zastopnik pred začetkom shoda s. Korenu strogo prepovedal kritizirati vlado in policijo, in da je »Nova Doba« pred shodom pisala, da se bo na shodu govorilo proti »Narodni policiji« in celo proti narodni državi, ter agitiralo za predstoječe občinske volitve, kar so pa govorniki odločno zavržili. — Po shodu se sprejela resolucija, v kateri se protestira proti nepopolnemu stanovanjskemu uradu ter se mu izrekla nezaupnica, naglašujoč obenem proti nasilnemu izpraznjenju občinskih hiš v svrhu preuredbe istih v policijske prostore in areste. Stanovanjska mizerija je brez takih odredb že sama na sebi dovolj velika, imamo že mesec dni več strank, katere so sicer v mesto pristojne, katere so pa bile deloma sodnijsko in deloma po stanovanjskem uradu deložirane, so pa še danes brez strehe. Cela vrsta delavskih rodbin čaka na stanovanje že leta in sedaj se hoče še na tako nečloveški način mizerijo povečati. Kje ste odgovorni organi za tako delovanje? Če je za sedanjno mnogobrojno policijsko posadko v Celju res potreba prostorov, naj državna policija ne okupira mestnih stanovanjskih hiš, ampak naj se zgradi primerne hiše, odnosno barake! Dalje se je protestiralo tudi proti navljanju najemnin, ter zahtevalo, da pride zastopnik deželne vlade odposlanec socialnega skrbstva v Celje, da preštudira na licu mesta zaslusavši politične in strokovne stranke, kakor tudi posamezne skupine preganjanih strank v svrhu nadaljnjih korakov za odpravo stanovanjske bede v Celju.

Ptuj. (K občinskim volitvam.) Demokratska stranka se tako strašno boji občinskih volitev in že teden za tednom razlaga v svojem listu meščanom o nevarnosti za mestno gospodarstvo, češ kako neizogibna je propast, če večina občanov potegne s socialisti. Seveda bi bilo po mnenju »Ptujkega lista« vzrok temu nemškutarstvo, toda tega pa ti ljudje ne vidijo, kako se ravno prejšnji največji »heiterji« skrivajo za narodnimi strankami. Nadalje pravijo, češ da bo prva skrb socialističnega odbora, da se preskrbi županu ministrska plača in vsem odbornikom dnevnice, pri vsem tem pa se omenja, da je JDS edina stranka, ki resno gleda na gospodarstvo, pardon, za svoje žepce — in da se nikakor ne boji kontrole od strani socialistov. Toda to je ravno tista točka: kontrole se bojite pri tako zanemarjenem gospodarstvu! Seveda je še sedaj kriv teh slabih razmer Ornik; akti izginjajo; to pa je res čudno in baš sedaj! Ali niso znabiti za tem drugi Orniki, ki ravno tako znajo kakor prejšnji? Na prvih mestih kandidatne liste ptujke JDS sami

dktorji-advokati in veleposesniki, ki poznajo — kakor pravi »Pt. list« — razmere najboljše in občani naj jim le zaupajo svoje glasove! Ironija, kaj ne! V številki 16. se njihov list približuje celo ptujskim Nemcem, češ, da so sicer za enkrat izključeni pri volitvah, toda interesi bi morali indirektno pomagati demokratom na tako zaželjene stolčke in vplivati pri znanih in prijateljih. Poudarjajo seveda zasebno last, in se razjezijo celo nad svojimi podreptiki — zizibambuli, ker baže tudi nočejo priznati zasebne lasti. Svetujejo obrtnikom — socialistom, češ, naj se streznejajo in pokažejo hrbet socializmu, da spoznanje in kes ne pride prepozno. Pa bo ravno narobe! Kljub vašemu blatenju socialno demokratične stranke! In to vam že danes rečemo, da bomo skušali stvar smatrati zelo resnim v občinskih volitvah.

Ptuj. Tudi fašizem jim prav pride. »Ptujski list« piše, da je prebivalstvo v Capui (Italija) in Rimu preganalo socialistično občinsko zastopstvo iz mestne hiše (To delajo fašisti, ne prebivalstvo! Op. dop.) Pravi nadalje, da se je menda že naveličalo socialistično gospodarstvo in vpraša Ptujčane, ali hočejo res poslati socialiste v mestno hišo? Odgovor mu damo mi: Ptujčani bomo poslali v mestno hišo socialne demokrate, tone bo pa kričal: Živijo fašizem! V zadnji številki P. L. je Tone napravil zopet napako. Piše, da so se po kmetskih občinah pristaši raznih kmetskih strank združili v boj proti socialcem. — Prav tako moralo biti pisano, da so se združili proti demokratom! Ah, Tone, Tone, kako ga lomiš!

Strnišče pri Ptuj. V »Jutru« z dne 7. aprila piše neki A. B. (Anton Baban), da se je udeležil veselice, ki jo je priredila »Svoboda« v Strnišču na velikonočni ponedeljek ter se hudiče, češ, da se mu je zdelo, da je zašel v Berlin. Pravi, da so mu reditelji rekli, da se mora govoriti nemško, ker so navzoči večinoma gostje iz Maribora. Pokazal se je tudi korajžnega in zagrožil, da bodo drugi »oni« obračunali pri naših prireditvah. Ker se ni podpisal s polnim imenom nimamo čast poznati tega junaka, zato ga pozivljamo, naj ponovi zgorajno trditev s polnim podpisom. Kar se pa tiče železne metle, radi katere kliče okrajnemu glavarju, da mu »oni« preskrbijo drugo, če svojo porabi, mu povemo, da ga v slučaju, da bo tako korajžen, sprejmemo — z mokro cunjol! Au, biksi!

Osrednje društvo kovinarjev za Slovenijo naznanja žalostno vest, da je njega soustanovitelj tovariš

Ivan Hlebš

preminul v soboto, dne 23. t. m., po daljši bolezni.

Pogreb dragega tovariša bo danes, 25. t. m., ob pol 6. popoldne iz hiše žalosti, Gajeva ulica 2, na pokopališče.

Počivaj v miru!

V Ljubljani, 25. aprila 1921.

Društvo nameščencev bolniške blagajne za Slovenijo naznanja žalostno vest, da je njega član

Ivan Hlebš

v soboto, dne 23. t. m., po daljši bolezni preminul.

Pogreb bo danes v ponedeljek, 25. t. m. ob 1/2 6. popoldne iz hiše žalosti, Gajeva ulica 2, na pokopališče.

Blag spomin dragemu tovarišu!

V Ljubljani, 25. aprila 1921.

Okrajna bolniška blagajna v Ljubljani naznanja, da je umrl v soboto, dne 23. t. m., zvečer njen uradnik in bivši dolgoletni odbornik in podpredsednik, gospod

Ivan Hlebš

Prosi se vse, ki so pokojnika poznali, da mu ohranijo kot marljivemu delavcu in zvestemu tovarišu blag spomin.

Bodi vrlemu možu zemljica lahka. N. v m. p.!

V Ljubljani, dne 24. aprila 1921.

Nadzorstvo.

Načelstvo.

Schicht

Pravo

„Schichtovo milo“
znamka „jelen“

nosil poleg stoječo varstveno znamko. Pazite pri nakupovanju na njo, in ne dajte si vatihi cenejših pralnih sredstev, ki so Schicht-ovemu milu samo na videz podobna.

Zastopstvo za Slovenijo ima tvrdka J. Globočnik in drug v Ljubljani.

Schicht

Oglas.

Direkcija plena ima pri svojem odseku v Vel. Bečkereku

18 tovornih avtomobilov

v dobrem stanju; istotako ima dva luksuzna avtomobila. Ogledajo se lahko vsak dan pri Pom. odseku v Vel. Bečkereku.

Kdor je voljan kupiti te avtomobile, naj pošlje svojo ponudbo tej direkciji do 21. maja t. l. do 4. ure popoldne; čigar ponudba bo najugodnejša, se mu bodo isti odstopili.

Prvenstvo na nakupu imajo državljani kraljevine SHS in za temi inozemski podaniki. Iz pisarne Direkcije plena, 18. aprila 1921 št. 7816 Beograd.

Spedijska tvrdka

LUDOVIK SEVAR vd.
na RAKEKU

oskrbuje točno, nahlitje vse v spedijsko stroko spadajoče posle, tudi

ocarinjene.

Kje kupim dober in fin
Gramofon,
plošče, igle, posamezne dele?
Kje se popravljajo gramofoni?

Edino v največji tovarniški zalogi gramofonov in godbenih avtomatov

A. RASBERGER,
Ljubljana — Sodna ulica št. 5, (poleg dež. sodišča.)
Mehanična delavnica za popravo vseh vrst gramofonov in godbenih avtomatov. — Izvršuje vse dela precizne mehanike.

Nova dvokolesa, različne pnevmatike, vsakovrstni deli po nizki ceni pri Batjot-u. Ljubljana, Stari trg 28. Srejemajo se dvokolesa, otroški vozički, šivalni stroji itd. v popravilo. Mehanična delavnica, Karlovska cesta 4.

JULIO MEINL

D. D.

KAVA ČAJ

KAKAO

Centrala: ZAGREB.

Podružnice:

ZAGREB: Duga ulica 6.

LJUBLJANA: Aleksandrova cesta 1.

MARIBOR: Gosposka ulica 7.

PEČUH: Kraljevska ulica 19.

Vabilo

na

redni občni zbor

Stavbene in gostilniške zadruge
„Delavski dom“ v Trbovljah,

-- registrovana zadruga z omejenim poroštvom --

ki se vrši

v nedeljo, dne 8. maja 1921, ob 4. uri popoldne v prostorih „Delavskega doma“.

Dnevni red:

1. Citanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Računsko poročilo.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Sklepanje o prebitku.
5. Revizijsko poročilo.
6. Volitev enega člana v Načelstvo, tri člane v nadzorstvo, ter enega namestnika.
7. Razni nasveti in želje.

Na občni zbor imajo pristop le člani z polno vplačanim deležem.

Nadzorstvo.

Načelstvo.

Zepet

ogromno pošiljatev
manufakture naravnih
iz inozemstva
prejela tvrdka

in sicer volne, čerije, tiskanine, etamina, batista za ženske obleke, sukna kamgarna in hlačevine za moške obleke, belega in pisane platna za perilo, klota, cvilila, robece, svilu in še mnogo raznega drugega blaga, katero se prodaja, zaradi nakupa v velikanskim množinam po čudovito nizkih cenah. Razentega, vedno velika zaloga lastnega izdelka staj, predpasnikov, bluz, kril, ženskih, moških in fantovskih oblek, po zelo nizkih cenah. Čevlji, ženski, moški in otroški vedno v velikanski zbir, pristno ročno delo od lastnih čevljarjev.

Ilustrovani cenik zastoji!

Na čebelo samo v 1. nadstropju

VELETRGOVINA R. STRMECKI CELJE ST. 314, Slovenija.

F. BRUMAT LJUBLJANA

Manufaktura in tkanine.

Mestni trg 25.

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica 9.

Največja zaloga izgotovljenih oblek

za gospode, dečke in otroke.

Blago za obleke in plašče.

Obleke po meri se zgotovijo točno po naročilu.

Konfekcija za dame.

Največja zaloga
klavirjev in pianin v Ljubljani.

Tvrda J. DOLENC,
Ljubljana, Mišerjeva ulica št. 5

se priporoča za nakup najboljših instrumentov izvrstnih tovarn po najsolidnejših in nizkih cenah.

Glavna zastopništvo za:

UNDERWOOD

pisalni stroj

OPALOGRAPH

razmnoževalni aparat

ima tvrdka

THE REX Co., Ljubljana

Selenburgova ul. 7/I. in Gradišče 10.

Moderno urejena popravilnica za vse pisarniške stroje.

Svetovno znani
pravi „Standard“

laki za vse svrhe, terpentin, amerikiški
:: šelak itd. v originalni kakovosti ::

se stalno dobiva pri:

„STANDARD“, tvornica lakov in barv, Altstetten - Zürich,
glavno skladišče Zagreb, Hatzova ulica 25.
za Jugoslavijo: Zagreb, Zahtevajte cenik!

Splošno kreditno društvo v Ljubljani.

registrovana zadruga z omejeno zavezo

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 13. ure
in jih obrestuje po čistih

4 %

Rentni davek plača društvo iz svojega. Obresti se kapitalizirajo polletno. Večje in stalne vloge se obrestujejo po dogovoru.

Posojila daje svojim zadrušnikom proti vknjižbi, na osebni kredit proti poroštvu ali zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskomptujejo po bančni obrestni meri.

Edini, res delavski denarni zavod.

Občno konsumno društvo v Zagorju ob Savi

(vpisana zadruga z omejenim poroštvom)

sprejema

hranilne vloge, ki jih obrestuje po 4 %.

Na podlagi zadnjega računskega zaključka ima 1033 članov ter sledeče društvene sklade:

Rezervni delež K 41.647.42

Društveni sklad K 30.939.43

Blagovni promet za leto 1919 je znašal K 2.329.207.94.

Član postane lahko vsak, kdor plača vstopnino K 250 in delež K 40.—.

Pisarna v Zagorju št. 99.

Vplačana delniška glavnica K 30.000.000.

Slovenska banka

Telefon št. 367. — Čekovni račun 12205

LJUBLJANA, Krekov trg št. 10, nasproti „Mestnemu domu“.

Obrestuje najugodnejše vloge na knjižice in v tekočem računu. — Izvršuje vse bančne posle najkulantneje.

Priporoča
se tvrdka
Večletna
garancija.

Josip Petelinc,

Ljubljana,

Sv. Petra
nasip št. 7,
popravila
se sprejemajo.

edna tovarniška zaloga
šivalnih strojev v vseh opremlah, material in izvršba pred-
vojna, za rodbinsko in obrtno rabo ter vsi posamezni deli za vse si-
Večletna garancija steme, igle, olje na drobno in debelo. Večletna garancija!
Ugodni plačilni pogoji.

Delniška glavnica
K 50.000.000.
Rezerve
okroglo K 45.000.000.—

Sprejema vloge na knji-
žice in tekoči računi proti
ugodnemu obrestovanju.

Ljubljanska kreditna banka

Brzjavni naslov: Banka.

Podružnice: V Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru, Borovljah, Ptuju
in Brežicah.

Telefon št. 261 in 413.

Prodaja srečk
razredne loterije.

Kupuje in prodaja vse vrste
vrednostnih papirjev, financira
trajne dobave in dovoljuje
— vsakovrstne kredite. —